

Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος: Ο Θεός ήταν φως απλησίαστο και ατελεύτητο, το οποίο ούτε άρχισε, ούτε θα παύσει ούτε και μετράται, και το οποίο λάμπει πάντα!

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Λόγος ΜΔ΄

Στη νέα Κυριακή

1. Είναι παλαιός ο νόμος να εορτάζονται εγκαίνια, και ο νόμος αυτός είναι σωστός, ή, καλύτερα, να τιμώνται τα νέα πράγματα με εγκαίνια. Αυτό δε γίνεται όχι μίαν φορά μόνο αλλά πολλές, επειδή κάθε στροφή του έτους επαναφέρει πάλι την ίδια ημέρα, για να μην εξαφανισθούν με την πάροδο του χρόνου τα καλά, ούτε να παραπέσουν και να σβήσουν στα βάθη της λησμονιάς.

Εγκαينيάζονται μεν και νησιά προς τον Θεό, όπως αναγιγνώσκουμε στον Ησαΐα (Ησ. 41, 1), οτιδήποτε και αν θεωρήσουμε τα νησιά αυτά. Νομίζω δε ότι πρέπει να

τα θεωρήσουμε ως τις εκκλησίες οι οποίες έχουν δημιουργηθεί πρόσφατα από τους ειδωολάτρες και οι οποίες μόλις έχουν σηκωθεί από την αλμυρή απιστία και στερεοποιούνται κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μπορεί να βασισθεί σ' αυτά ο Θεός. Εγκαινιάζεται δε χάλκινο τείχος (Ιερ. 1, 18) από κάποιον άλλον προφήτη, το οποίο νομίζω ότι εννοεί ψυχή ισχυρή και όμοια με χρυσό, η οποία σταθεροποιήθηκε εσχάτως στην ευσέβεια.

Παρακινούμαστε δε να ψάλλουμε στον Κύριο νέο άσμα (Ψαλμ. 149, 1), είτε εκείνοι οι οποίοι έχουν συρθεί από την αμαρτία στην Βαβυλώνα και στην πονηρή σύγχυση και κατόπιν έχουν επιστρέψει και σωθεί στην Ιερουσαλήμ (και οι οποίοι εκεί μεν δεν μπορούσαν να ψάλλουν το θείο, επειδή η γη ήταν ξένη (Ψαλμ. 136, 4), ενώ εδώ δημιουργούν νέο άσμα και νέα ζωή), είτε εκείνοι οι οποίοι παρέμειναν στο αγαθό και προοδεύουν σ' αυτό και ένα μέρος του μεν το έχουν επιτύχει ήδη, ενώ το άλλο το επιτυγχάνουν με την χάρη του Αγίου Πνεύματος, το οποίο ανακαινίζει.

2. Εγκαινιάζεται δε η σκηνή του μαρτυρίου, την οποία υπέδειξε ο Θεός (Έξ. 31, 1-8), την έκανε πραγματικότητα ο Βεσελεήλ (Έξ. 35, 30 έ) και την στερέωσε ο Μωυσής, και μάλιστα κατά τρόπο υπερβολικά πολυτελή. Εγκαινιάζεται επίσης η βασιλεία του Δαβίδ, και μάλιστα όχι μίαν φορά μόνο, αλλά το πρώτον όταν χρίσθηκε ως βασιλιάς (Α' Βασ. 16, 12-13) και το δεύτερον όταν αναγορεύθηκε (Α' Παραλ. 11, 3).

«Εορτάσθηκε δε η εορτή των εγκαινίων (του ναού στα Ιεροσόλυμα και ήταν χειμώνας», ο χειμώνας της απιστίας, και παρευρισκόταν εκεί ο Ιησούς, ο Θεός και ναός του Θεού), Θεός αιώνιος και ναός πρόσφατος, ο οποίος διαλύεται και αυθημερόν και ανασταίνεται μετά τρεις ημέρες και παραμένει στους αιώνες, για να σωθώ εγώ και να απαλλαγώ από το παλαιό παράπτωμα και να γίνω νέα κτίση, αφού θα έχω αναπλασθεί με την κατ' αυτόν τον τρόπο εκδηλωθείσα αγάπη του προς τον άνθρωπο.

Ο θεός δε Δαβίδ επιδιώκει καρδιά καθαρή, η οποία δημιουργείται εντός του, και πνεύμα ευθές το οποίο εγκαινιάζεται στα έγκατα του [καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου] (Ψαλμ. 50, 12), όχι επειδή τυχόν δεν είχε (διότι ποιος θα μπορούσε να έχει, εάν δεν είχε ο Δαβίδ ο τόσο μέγας;), αλλά επειδή γνώριζε ότι, εκείνο το οποίο μας δίνεται τώρα για πάντα, είναι νέο.

Και για ποιον λόγο θα πρέπει να αναφέρω περισσότερα εγκαίνια από τα οποία θα μπορέσουμε να γνωρίσουμε τα παρόντα και εκείνα τα οποία πανηγυρίζουμε σήμερα αφού πλησιάσαμε στην μετά θάνατο ζωή; Εγκαίνια, εγκαίνια είναι η πανήγυρη, αδελφοί. Ας το επαναλάβουμε δε πολλές φορές από ευχαρίστηση. Και ποια είναι τα

εγκαίνια αυτά; Εκείνοι μεν οι οποίοι το γνωρίζετε, ας το διδάξετε, εκείνοι δε οι οποίοι το αγνοείτε, εγκαινιάστε την ακοή σας με αυτό.

3. Ο Θεός ήταν φως απλησίαστο και ατελεύτητο, το οποίο ούτε άρχισε, ούτε θα παύσει ούτε και μετράται, και το οποίο λάμπει πάντα, διαθέτει τρεις λάμπεις και μπορεί να γίνει ορατό, όσον μπορεί να γίνει αυτό, από λίγους, νομίζω δε ούτε και από λίγους.

Δεύτερα φώτα δε, εκλάμπεις του πρώτου Φωτός, είναι οι δυνάμεις οι οποίες βρίσκονται γύρω του και τα πνεύματα τα οποία τον υπηρετούν. Το φως δε το οποίο έχουμε εμείς, όχι μόνο εμφανίσθηκε κατόπιν, αλλά και χωρίζεται από την νύχτα και χωρίζει την νύχτα σε δύο ίσα μέρη, γίνεται αντιληπτό από την όραση και διαχέεται στον αέρα και παίρνει πίσω ό,τι δίνει.

Διότι δίνει την ικανότητα της οράσεως και αποτελεί ταυτοχρόνως το πρώτο αντικείμενο της οράσεως, και κάνει να φανερωθούν καθαρά τα ορατά πράγματα αφού τα περιλούσει. Διότι ο Θεός, αφού θέλησε να δημιουργήσει τον κόσμο αυτόν, ο οποίος έχει συσταθεί από ορατά και αόρατα πράγματα και ο οποίος είναι μέγας και αξιοθαύμαστος κήρυκας της μεγαλειότητάς του, για μεν τα αιώνια είναι ο ίδιος φως και όχι κάποιος άλλος (διότι για ποιον λόγο θα έπρεπε να υπάρχει δεύτερο φως δι' εκείνα τα οποία διαθέτουν το πιο μεγάλο φως;), για τα επίγεια δε τα ευρισκόμενα γύρω μας εκπέμπει την δύναμη του φωτός τούτου. Και διότι ταίριαζε στο μεγάλο φως της δημιουργίας, να αρχίσει από το φως με το οποίο διαλύει το σκότος και την έλλειψη ωραιότητας και τάξεως η οποία επικρατούσε προηγουμένως.

Συνεχίζεται

Απόσπασμα από το βιβλίο, Γρηγορίου του Θεολόγου «Άπαντα τα έργα 5, Λόγοι Εορταστικοί – Ηθικολογικοί», των Πατερικών Εκδόσεων «Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1997.

Πηγή: pemptousia.gr